

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ALEKSİTİMİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE NARSİSTİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ (Mardin İl Örneği)

DETERMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN ALEXITIMIC
PERSONALITY FEATURES AND NARSISTIC PERSONALITY FEATURES OF
PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS SCHOOL STUDENTS
(Mardin Province Example)

Murat Ali ARAS

Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, men_murat_ali@hotmail.com

Iğdır / Türkiye

ORCID: 0000-0001-9771-6504

Doç. Dr. Ünsal TAZEGÜL

Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, unsaltazegul@gmail.com

Iğdır / Türkiye

ORCID: 0000-0002-9711-8472

Özet

Yapılan bu çalışmanın amacı, Mardin Artuklu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda okuyan öğrencilerin aleksitimik kişilik özellikleri ve narsistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Toronto Aleksitimi Ölçeği Kısa Versiyonu (TAÖ- 20) ve narsistik kişilik envanteri kullanılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemi içerisinde yer alan bağıntısal modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Mardin Artuklu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda okuyan 154 öğrenci oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 20 programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ilk olarak homojenlik ve normallik dağılımına bakılmıştır. Bunun için Kolmogorov-Smirnov (K-S) ve Shapiro Wilks testleri kullanılmıştır. Bu incelemeden sonra verilerin analizinde parametrik test yöntemi kullanılmaya karar verilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Yapılan korelasyon analizi sonunda, öğrencilerin narsistik kişilik düzeyleri ve toplam aleksitimi düzeyi arasında olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aleksitimik kişilik, narsistik kişilik, üniversite öğrencisi.

Abstract

The aim of this study is to determine the relationship between alexithymic personality traits and narcissistic personality traits of students studying at Mardin Artuklu University School of Physical Education and Sports.

In the study, Toronto Alexithymia Short Version (TAS-20) and narcissistic personality inventory were used as data collection tools. The relational model, which is included in the quantitative research method, was used in the research. The sample of the study consists of 154 students studying at Mardin Artuklu University School of Physical Education and Sports. SPSS 20 program was used in the analysis of the data obtained. In the analysis of the obtained data, firstly homogeneity and normality distribution were examined. For this, Kolmogorov-Smirnov (K-S) and Shapiro Wilks tests were used. After this review, it was decided to use the parametric test method in the analysis of the data. Descriptive statistics and Pearson correlation analysis were used in the analysis of the data. At the end of the correlation analysis, a statistically significant positive correlation was found between the students' narcissistic personality levels and total alexithymia level.

Keywords: Alexithymic personality, narcissistic personality, university student.

Giriş

1972 yılında Sifneos tarafından aleksitimi; bireylerin duygularını tanıma ve ifade etmede duygusal ve bilişsel güçlükler olarak tanımlanmaktadır (Temiz, 2018). “İlk olarak psikosomatik hastalığı bulunan kişilerde görülen semptomları açıklamak için kullanılmıştır. Ama günümüzde sadece bu rahatsızlığa sahip bireyler için değil, diğer ruhsal ve fiziksel rahatsızlığı bulunan hastalarda ve sağlıklı bireyler için de sık sık kullanıldığı görülmüştür” (Yazıcı ve ark. 2006). Aleksitimik bireylerin farklı bir özelliği ise oldukça seyrek düzeyde rüya görmeleridir. Gördükleri rüyalar ise oldukça yalındır. Rüvaları genellikle birkaç basit cümle ile sınırlı, iç dünya ve bilinç dışından çok, somut ve günlük olaylarla ilgili rüyalar (Lesser 1981). Aleksitimik; sosyal ilişkilerinde yetersizlik ve kendilerini karşı tarafa ifade etme gibi durumlarda yaşanan bilişsel sorunlardır (Aktay, 2014). Aleksitimi ile yapılan çalışmalarda, kalıtsal özelliklerinde aleksitimik kişiliği etkilediği belirtilmektedir. Beynin bazı bölümlerinin çalışmasındaki farklılıklardan kaynaklanabileceği gibi, erken gelişim dönemindeki ebeveynleri ve çocuk arasındaki sorunlar ya da kötü ilişkiden dolayı da kaynaklıdır (Koçak, 2003). Yine yapılan bazı çalışmalarda, aleksitimik özelliklerin bazı psikiyatrik bozukluklarda görülebileceği de belirtilmiştir. Bu rahatsızlıklardan bazıları şunlardır: “posttravmatik stres bozukluğu, depresyon, yeme bozuklukları, panik bozukluğu” (Aktay, 2014).

Aleksitiminin kişilik belirtilerine bakıldığında dört ana başlık üzerinde toplandığı görülmektedir. Dört ana başlık altında Taylor ve arkadaşları tarafından 1990 yılında toplanmıştır.

Duyuların Farkına Varma, Ayırt Etme ve Dile Getirme Güçlüğü

Aleksitimik kişiler, duygularını dile getirmede ve tanımla da ve dile getirmede güçlükler yaşarlar. Bu kişilere yaşadıkları problemler ya da sorunlar karşısında ne tarz duygular hissettikleri sorulduğunda; yaşadıkları duyguları anlatmak yerine o esnada neler düşündüklerini, ne yapmak veya ne söylemek istediklerini anlatmaktadırlar. Aleksitimik kişiler; ne zaman duygularından ne zaman düşüncelerinden bahsettiklerinin farkına varamamaktadırlar (Dereboy, 1990).

Hayal Kurmada Yaşanan Sıkıntılar

“Aleksitimik özellikleri barındıran kişilerin hayal kurmada zorluklar yaşadıkları görülmektedirler. Hayal kurmayı boşa geçen bir zaman olarak tanımlamaktadırlar. Duyguları barındıran hayallerden uzak durmayı seçen bu bireylerin hayal etmesi istenilen yaşantılarını canlı, yoğun, duygu dolu şekilde hayal edemedikleri gözlenmiştir” (Aktay, 2014).

İşlevsel Düşünme

“Aleksitimik kişiler işlevsel ve mekanik şekilde düşünme becerileri ile yaşadıkları toplum ile uyum içerisinde değildirler. Problemin altında yatan duygular faktörleri, engellemeleri, çatışmaları sebebini bulmak yerine sadece yüzeysel sebepler ile ilgilenmektedirler” (Aktay, 2014).

Dışa Bağımlı - Uyuma Yönelik Kognitif Şekil

“Aleksitimik bireyler günlük hayatlarında yaşadıkları bir sorunda, çevresel faktörlere ve ayrıntılara çok önem vermektedirler. Bu sebeple aleksitimik bireyler daha çok dış kontrollü ve yalnızlığı seçen kişilerdir. Bu bireyler zekâlarını, duygularını saklamada ve uyum içinde yaşamak için kullanırlar. Aleksitimik kişiler yaşadıkları toplum ile uyumlu bir şekilde yaşamak için fazlasıyla isteklidirler ve çaba içindedirler” (Koçak, 2003).

Narsisizm kelimesi, Grekçedeki *“narke”* sözcüğüne dayanır. Bu sözcüğün anlamı ise; duyarsızlık veya kuntluktur (Yeşiller, 2010; Kiraz, 2011). Narsistik kişiliği gelişen bireyler, kendilerini diğer insanlardan özel ve farklı olarak algılar ve görürler (Gabriel ve Critelli, 1994). Psikanalist düşüncenin önde gelen isimlerinden biri olan Otto Rank, cinsel öz sevgiyi ve bireyin kendine olan hayranlığı ile kibrini tanılamak için narsisizm kavramını kullanmıştır (Atay, 2010).

“DSM-IV tanımına göre narsistik kişilik bozukluğu, “Dokuz kriterden beşinin veya daha fazlasının olması ile belirlenen, erken erişkinlik döneminde başlayan ve değişik şartlar altında ortaya çıkan, üstünlük duygusu (düşlemlerde ya da davranışlarda), beğenilme gereksinimi ve empati yapama da yetersizliğin olduğu sürekli bir örüntü” olarak tanımlanır” (Koroğlu ve Bayraktar, 2007).

DMS-IV tarafından belirtilen narsistik kişilik bozukluğu ölçütleri aşağıdaki gibidir:

1. Narsistik kişiler, kendilerinin çok önemli biri olduğu düşüncesine sahiptirler.
2. Narsistik kişiler, zihinlerini devamlı olarak sınırsız başarı, güç, zeka, güzellik ya da kusursuz sevgi fantezileri ile meşgul ederler.
3. Narsistik kişiler, kendilerinin özel ve eşi bulunmaz biri olduğuna inanır ve kendilerini ancak diğer özel insanların ya da toplumda statüsü yüksek olan insanların anlayacağına inanırlar.
4. Narsistik kişiler, çok beğenilmek, hayran olunmak isterler.
5. Narsistik kişilerde “Hak kazandım” duygusu olduğu için mantıksız beklentileri vardır.
6. Narsistik kişiler, kişiler arası ilişkilerinde insanları kendi çıkarları için kullanırlar. Kendi amaçlarına ulaşmak için, başkalarının zayıf yanlarını kullanırlar.
7. Narsistik kişilerde, empati eksikliği vardır. Diğer insanların duygularını, düşüncelerini ve ihtiyaçlarını tanıyıp tanımlamada isteksizdirler.
8. Narsistik kişiler, çoğu zaman başkalarını kıskanır, ya da başkalarının kendisini kıskandığına inanırlar.
9. Narsistik kişiler, küstah ve kendini beğenmiş davranışlar ya da tutumlar sergilerler (Koroğlu ve Bayraktar, 2007; DSM-III, 1980).

Narsistik kişilik eğilimleri duygusal empatinin sınırlı olması ve duyguları belirlemede zorluk yaşama ile ilgili görülmektedir (Jonason ve Krause, 2013). Narsistik kişilik bozukluğunun tanı kriterlerinde de, bozukluğun empati eksikliği ile karakterize olduğu belirtilmektedir: kişi, başkalarının duygularını veya ihtiyaçlarını fark etmek veya bunları tanımak istemez (American Psychiatric Association, 2013).

Yapılan bu çalışmanın amacı, Mardin Artuklu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda okuyan öğrencilerin aleksitimik kişilik özellikleri ve narsistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

YÖNTEM

Araştırmada nicel araştırma yöntemi içerisinde yer alan bağıntısal modeli kullanılmıştır.

Örneklem

Çalışmanın örneklemini Mardin Artuklu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda okuyan 154 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak “Toronto Aleksitimi Ölçeği Kısa Versiyonu (TAÖ- 20)” kullanılmıştır. ölçek Bagby ve arkadaşları (1994) tarafından geliştirilmiştir. 20 soruluk ölçeğin Türkçe uyarlaması Güleç ve arkadaşları (2009) tarafından yapılmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan 20'dir. Güleç ve arkadaşları (2009) ölçekten 51 ve üstü puan alanlarda aleksitimi görüldüğünü, ancak yalnızca 59 ve üstü puan alanların saf aleksitimik olarak nitelendirildiğini belirtmektedir. Ölçeğin toplam Cronbach Alpha değeri .78 olarak belirtilmiştir.

Narsistik Kişilik Envanteri:

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Colombiya Üniversitesi'nden Dr. Ames ve arkadaşları tarafından 2006 yılında geliştirilen 16 soruluk Narsistik Kişilik Envanteri (Narcissistic Personality Inventory) kullanılmıştır. Envanterin (NPI) Türkçe formu 2009 yılında Salim Atay tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede envanterin dilsel ve kültürel eşdeğerliliği sağlanmış, gerekli güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları yapılmıştır (Atay,2009). Narsisizm envanterinden alınan puan yükseldikçe narsisizm düzeyi de yükselmektedir (Atay,2010).

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 20 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını öğrenmek için tek örneklem “Kolmogorov-Smirnov” testi kullanılmış ve verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra verilerin homojen olup olmadığını değerlendirmek için “Anova-Homogeneity of variance” testi uygulanmış ve verilerin homojen olduğu tespit edilmiştir. Bu ilk incelemeden sonra verilerin istatistiksel analizinde parametrik test yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistik ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo1. Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

	Mean	Std. Deviation
Narsisizm	15,4935	7,63570
Duyguları tanımada güçlük	17,0258	5,39474
Duyguları söze dökmeye güçlük	13,6774	2,54807
Dışa dönük düşünce	23,4052	3,76346
Toplam Aleksitimi	54,0196	7,52056

Yapılan tanımlayıcı istatistik analizi sonunsa, örneklem kapsamındaki öğrencilerin, öğrencilerin narsisizm skoru 15.4935; duyguları tanımada güçlük boyutunun skoru 17,0258; duyguları söze dökmeye güçlük boyutunun skoru13,6774; dışa dönük düşünceler boyutunun skoru 23,4052 ve toplam aleksitimi skoru 54,0196 olarak belirlenmiştir.

Tablo2. Korelasyon analizi

		Narsisizm
Duyguları tanımada güçlük	Pearson Correlation	,139
	Sig. (2-tailed)	,087
Duyguları söze dökmeye güçlük	Pearson Correlation	,123
	Sig. (2-tailed)	,128
Dışa dönük düşünce	Pearson Correlation	,024
	Sig. (2-tailed)	,768
Toplam Aleksitimi	Pearson Correlation	,161*
	Sig. (2-tailed)	,047

Yapılan korelasyon analizi sonunda, öğrencilerin narsistik kişilik düzeyleri ve toplam aleksitimi düzeyi arasında olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Yapılan tanımlayıcı istatistik analizi sonuna, örneklem kapsamındaki öğrencilerin, öğrencilerin narsisizm skoru 15.4935; duyguları tanımada güçlük boyutunun skoru 17,0258; duyguları söze dökmeye güçlük boyutunun skoru 13,6774; dışa dönük düşünceler boyutunun skoru 23,4052 ve toplam aleksitimi skoru 54,0196 olarak belirlenmiştir. Yapılan korelasyon analizi sonunda, öğrencilerin narsistik kişilik düzeyleri ve toplam aleksitimi düzeyi arasında olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Ortaya çıkan bu ilişki ölçeklerin genel özelliklerine göre değerlendirildiğinde, olması gereken bir durum olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü narsistik kişilik özelliği gelişmiş olan bireyler duyarsızlardır ve duygusal derinliğe sahip olmadıkları için çevresindeki bireylerin duygularını anlamlandırmakta zorluk çekmektedirler. Aleksitimi, duygu yoksunluğu anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu iki özellik arasında bir ilişkinin olması oldukça doğaldır. Yapılan literatür taraması sonunda konu ile ilgili çalışmaların var olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır:

Durmaz 2021 yılında yaptığı çalışmada, narsistik kişilik ve aleksitimi arasında olumlu yönde bir ilişki belirlemiştir. Yine literatürde aleksitimi ile kişilik bozukluğu arasında bir ilişki olduğunu vurgulayan çalışmalar bulunmaktadır (Coolidge ve ark. 2013). Alioğlu 2019 yılında yaptığı çalışmada, aleksitimi ve narsistik kişilik bozukluğu arasında bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Taşdemir 2015 yılında yaptığı çalışmada, narsistik kişilik ve aleksitimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulmuştur. Cairncross ve arkadaşları 2013 yılında ikizler üzerine yaptıkları çalışmalarında, aleksitimi ve narsisizm arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulmuştur. Ritzl ve arkadaşları 2018 yılında yaptıkları çalışmalarında, narsistik kişilik bozukluğu olan kişilerin, sağlıklı kişilere göre daha aleksitimik olduklarını belirlemişlerdir. Kokkonen ve arkadaşları 2001 yılında yaptığı çalışmada erkeklerin kadınlardan daha fazla aleksitimik özellikleri gösterdiğini saptanmıştır. Ayrıca aleksitiminin düşük gelir düzeyi, eğitim düzeyi, medeni durum ve sosyal statü ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Yapılan farklı bir çalışmada, aleksitimik özellikler ile ruh sağlığı arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yani ruh sağlığı kötü olan bireylerde aleksitimik özellikler daha fazla görülmüştür. (Türk, 1992). Ünal 2004 yılında yaptığı çalışmada, kız ve erkek katılımcıların Aleksitimi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmiştir. 2006 yılında Mattila ve arkadaşları tarafından yapılan bir araştırmada, erkeklerin kadınlardan daha fazla aleksitimik özellikler gösterdiği ortaya çıkmıştır.

Kaynakça

- Aktay, M. (2014). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Üniversite Öğrencilerinde Aleksitimi Ve Depresyonun Yordayıcısı Olarak Bağlanma Stilleri
- Alioğlu, S. (2019). Narsistik, sınır ve şizoid kişilik bozukluklarına yatkınlıkta duygusal farkındalığın incelenmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul.
- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition. Arlington, VA, 2013.
- Atay, S. (2009). Narsist kişilik envanterinin Türkçe'ye standardizasyonu. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 11(1), 184.
- Atay, S. (2010). Çalışan narsist örgütler, liderler, yöneticiler ve astlar. İstanbul: Namar Yayınları.
- Bagby, R.M., Parker, J.D., Taylor, G.J. (1994). The 20-Item Toronto Alexithymia Scale-I. Item Selection and Cross-Validation Of The Factor Structure. Journal Of Psychosomatic Research, 38:23-32.
- Bagby, R.M., Parker, J.D., Taylor, G.J. (1994). The 20-Item Toronto Alexithymia Scale-I. Item Selection and Cross-Validation Of The Factor Structure. Journal Of Psychosomatic Research, 38:23-32.
- Cairncross, M., Veselka, L., Schermer, J. A., & Vernon, P. A. (2013). A behavioral genetic analysis of alexithymia and the Dark Triad traits of personality. Twin Research and Human Genetics, 16(3), 690-697.
- Coolidge, F. L., Estey, A. J., Segal, D. L., & Marle, P. D. (2013). Are alexithymia and schizoid personality disorder synonymous diagnoses?. Comprehensive psychiatry, 54(2), 141-148.
- Dereboy, İ.F. (1990). Aleksitimi: Bir Gözden Geçirme. Türk Psikiyatri Dergisi. 1(3):157-165.
- DSM-III (1980). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (Third Edition), ABD: The American Psychiatric Association.
- Durmaz, B. (2021). *Aleksitimi ile narsistik kişilik ve psikoterapi hakkında düşünceler arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
- Gabriel, M. T., Critelli, J. W., ve Ee, J. S. (1994). Narcissistic illusions in self-evaluations of intelligence and attractiveness. Journal of Personality, 62, 143–155.
- Güleç, H., Köse, S., Güleç, M.Y. ve diğ. (2009). Reliability and Factorial Validity Of The Turkish Version Of The 20-Item Toronto Alexithymia Scale. Klinik Psikofarmakoloji Bülteni. 19:214-220.
- Jonason, P. K., & Krause, L. (2013). The emotional deficits associated with the Dark Triad traits: Cognitive empathy, affective empathy, and alexithymia. Personality and Individual Differences, 55(5), 532-537.
- Kiraz, C. (2011). Eğitim Fakültesi öğrencilerinin empatik eğilimleri ile narsistik kişilik özellikleri. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Koçak, R. (2003). Üniversite Öğrencilerinde Aleksitimi ve Yalnızlığın Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırılması ve Aralarındaki İlişkinin İncelenmesi. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 2(19):15- 24.
- Kokkonen, P., Karvonen, J.T., Veijola, J. (2001). Prevalence and Sociodemographic Correlates of Alexithymia in Population Sample of Young Adults, Comprehensive Psychiatry. 42:471-476.
- Köroğlu, E., Bayraktar, S. (2007). Kişilik bozuklukları (1. Basım). Ankara: HYB Basım Yayın, 92.
- Lesser, I.M. (1981). "A Review of The Alexithymia Concept", Psychomatic Medicine, 43(6):531-543

Mattila, A.K., Salminen, J.K., Nummi, T. and Joukamaa, M. (2006). Age Is Strongly Associated With Alexithymia In The General Population. *Journal of Psychosomatic Research*. 61:629-635.

Ritzl, A., Csukly, G., Balázs, K., & Égerházi, A. (2018). Facial emotion recognition deficits and alexithymia in borderline, narcissistic, and histrionic personality disorders. *Psychiatry research*, 270, 154-159.

Taşdemir, S. N. (2015). Migren tanısı olan hastalarda kişilik yapı ve özelliklerinin incelenmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul.

Temiz, Z. T. (2018). Bir sınıflandırma çalışması: aleksitimik belirtiler ve bağlanma örüntüleri. *Medeniyet Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 21-42.

Türk, M. (1992). Üniversite Öğrencilerinde Aleksitimik Özellikler ile Ruh sağlığı Arasındaki İlişki. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi. İzmir.

Ünal, G. (2004). Bir Grup Üniversiteli Gençte Çekingenlik, Aleksitimi ve Benlik Saygısının Değerlendirilmesi. *Klinik Psikiyatri*. 7:215-222.

Yazıcı, A. C., Başterzi, A., Acar, Ş. T., & Üstünsoy, D. (2006). Alopesi Areata ve Aleksitimi. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 17(2), 101-106.

Yeşiller, G.N. (2010). Gençlerde kişilik bozuklukları ve cinsel yönelim, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Aydın.